

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

9. marts 2006

FVM 344

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 20. marts 2006

1. Markedssituationen i og foranstaltninger til støtte for fjerkræsektoren
KOM-dokument foreligger ikke
Forelæggelse
Side 2

2. Memorandum om gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik efter reformen og om fremtiden for den fælles landbrugspolitik
KOM-dokument foreligger ikke
Anmodning fra den franske delegation
Side 5

3. (evt.) Forslag til Rådets forordning om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer
KOM (2005) 698
Vedtagelse
Side 10

4. (evt.) Forslag til Rådets forordning om garanterede traditionelle specialiteter for landbrugsprodukter og fødevarer
KOM (2005) 694
Vedtagelse
Side 10

5. Revision af EU's strategi for bæredygtig udvikling
KOM (2005) 658
Orienterende drøftelse
Side 10

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 20. marts 2006

1. Markedssituationen i og foranstaltninger til støtte for fjerkræsektoren KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

Resumé

På baggrund af den seneste udbredelse af fugleinfluenza inden for EU's område og den heraf følgende afmatning i efterspørgslen på fjerkrækød forventes Kommissionen give en præsentation af markedssituationen inden for fjerkræsektoren. Kommissionen vil eventuelt komme ind på, hvilke løsningsmuligheder der findes i form af støtteforanstaltninger.

Baggrund

Kommissionen vil på det kommende Rådsmøde den 20. marts 2006 præsentere markedssituationen og eventuelle markedsforanstaltninger til støtte for fjerkræsektoren på baggrund af den seneste udbredelse af fugleinfluenza indenfor EU's område.

Nærhedsprincippet

Et eventuelt forslag til markedsforanstaltninger til støtte for fjerkræsektoren vil udgøre et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Der foreligger ikke noget konkret forslag til foranstaltninger fra Kommissionen.

Fugleinfluenzaen har haft store konsekvenser for fjerkræsektoren. Den gennemsnitlige markedspris i EU for kyllinger er faldet i forhold til februar 2005 fra 149,16 euro/100 kg til 140,67 euro/100 kg. Der er dog tale om større prisfald i visse lande, herunder Italien og Frankrig. I Italien er prisen faldet fra 141,93 euro/100 kg i februar 2005 til 108,03 euro/100 kg i februar 2006, hvilket svarer til et fald på 24 pct. Frankrig har oplevet prisfald fra 163,57 euro/100 kg i februar 2005 til 137,54 euro/100 kg i februar 2006, hvilket vil sige omkring 16 pct.

Forbruget vurderes at være faldet med 20-30 pct. på baggrund af fugleinfluenzaen. Mest markant har tilbagegangen været i de sydeuropæiske lande; herunder i Italien, hvor der tales om et faldende forbrug på op mod 70 pct., mens de nordeuropæiske lande, herunder Danmark, kun i mindre grad direkte har været påvirket af fugleinfluenzasituationen. Den seneste udvikling med udbrud i det nordlige Tyskland og i Sverige har imidlertid også medført et yderligere fald i forbruget i Danmark angiveligt omkring 10 pct.

På et ekstraordinært forvaltningskomitémøde den 14. februar 2006 blev eksportrestitutionerne på hele kyllinger sat op bl.a. som en konsekvens af udbruddene af fugleinfluenza i Grækenland og Italien. I november 2005 indførte Kommissionen ekstraordinært eksportrestitutioner på kyllingekød for herigennem at øge muligheden for eksport og begrænse udbuddet på EU's marked.

På det seneste rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 20. februar 2006 blev der fra Grækenland og Italien anmodet om nødvendige indgreb for at hjælpe fjerkræsektoren. Grækenland pointerede, at situationen var forværret. Der var store overskydende mængder i markedet og store tab i alle led i produktionen af fjerkræ. I den forbindelse fremhævedes behovet for: 1. Kompensation til producenterne, 2. Forbedrede muligheder for ydelse af eksportrestitution, 3. Behovet for målrettede informationskampagner, 4. Behovet for andre typer støtte til producenter.

Kommissionen erkendte den vanskelige situation, og fastslog, at eksportrestitutionsinstrumentet fortsat ville blive brugt aktivt af Kommissionen. Kommissionen overvejer en informationskampagne og udtalte samtidig, at der efter Kommissionens opfattelse endnu ikke forelå en situation, der berettigede til at iværksætte undtagelsesforanstaltninger til støtte for markeder, der er ramt af veterinære forskrifter i markedsordningen for fjerkrækød. Kommissionen anførte endvidere, at den nuværende markedsordning ikke giver mulighed for at yde støtte til fx privat oplagring eller opkøb til intervention.

Kommissionen åbnede dog op for at se nærmere på konkrete anmodninger fra medlemslandene, og udelukkede ikke, at Kommissionen vil forelægge forslag for Rådet, som muliggør eventuelle andre former for foranstaltninger.

I lyset heraf har Italien indført visse hjælpeforanstaltninger. Disse omfatter suspension af fjerkræproducenternes forfaldne og kommende sociale bidrag m.v. frem til udgangen af december 2006, muligheden for inden for en ramme af 100 mio. euro i nationale midler, at oprette en nødhjælpsfond for fjerkræsektoren, som skal bruges til at kompensere for tab i forbindelse med ophør af produktionsaktiviteten forårsaget af overproduktion, og bistand til efterfølgende at genetablere fjerkræproduktion.

Frankrig har i samme stil indført hjælpeforanstaltninger. Den franske landbrugsminister har således annonceret 52 mio. euro i støtte, hvoraf de 30 mio. euro skal gå til virksomheder i sektoren, 20 mio. euro til producenter og 2 mio. euro til oplysningskampagner rettet mod forbrugerne om sikkerheden ved at spise fjerkrækød.

Hjemmelsgrundlag

Der er i artikel 14 i Rådets forordning (EØF) nr. 2777/75 om den fælles markedsordning for fjerkrækød hjemmel til, at Kommissionen efter anmodning fra det berørte medlemsland og efter forelæggelse for forvaltningskomitéen, kan vedtage undtagelsesforanstaltninger til støtte for markeder, der er ramt af veterinære forskrifter, beregnet på at bekæmpe udbredelsen af sygdomme. Dette vil typisk være gennem støtteopkøb til destruktion. Efter den nyligt vedtagne forordning (EF) nr.

1913/2005, som bl.a. ændrede artikel 14 i forordning (EØF) nr. 2777/75, skal Fællesskabet deltage i finansieringen af sådanne foranstaltninger med 50 % af de af medlemsstaten afholdte udgifter.

Denne bestemmelse kan kun anvendes i områder af EU, hvor der allerede er indført veterinære restriktioner i form af flytteforbud o.lign.

Kommissionen har understreget, at den ovennævnte artikel 14 i forordning (EØF) nr. 2777/75 ikke kan anvendes til præventive foranstaltninger. Der er ikke i markedsordningen for fjerkræ hjemmel til at indføre andre foranstaltninger såsom privat oplagring og intervention mv. (som det f.eks. er muligt i markedsordningen for oksekød). Det eneste redskab til at påvirke markedssituationen er eksportrestitutioner.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, idet der ikke foreligger et forslag.

Konsekvenser

Forslagets konsekvenser kan først vurderes, når det foreligger.

Høring

§ 2-udvalget (landbrug) er blevet hørt ved skriftlig høring.

Landbrugsraadet bemærker, at også den danske slagtekyllingesektor (både slagterier og primærproducenter) er berørt af den faldende efterspørgsel i primært de sydeuropæiske lande. Påvirkningen er sket gennem det prispres, som de sydeuropæiske produkter, der ikke har kunnet afsættes regionalt, har udøvet på de nordeuropæiske markeder. Således er noteringen for slagtekyllinger i Danmark op til jul reduceret med op mod 10 pct. På baggrund af markedssituationen noterer Landbrugsraadet sig med tilfredshed, at Kommissionen anvender de markedsinstrumenter, som de har til deres rådighed; det vil primært sige ydelse af eksportrestitutioner.

Landbrugsraadet har forståelse for, at en række EU-lande i lyset af de voldsomme markedskonsekvenser søger at hjælpe deres nationale sektor. Landbrugsraadet må imidlertid samtidig understrege behovet for, at nationale hjælpeforanstaltninger holder sig inden for rammerne af EUs statsstøtte-regler. Ikke mindst set i lyset af, at de markedsmæssige konsekvenser er grænseoverskridende, må det sikres, at nationale støtteprogrammer ikke har konkurrenceforvridende elementer. Eventuel støtte til eksempelvis midlertidig reduktion af produktionskapaciteten bør ske på fællesskabsniveau.

Det Danske Fjerkræraad finder beskrivelsen i det fremsendte notat dækkende for den alvorlige situation, som både den danske og europæiske fjerkræbranche befinder sig i øjeblikket. Man vedlægger høringssvaret kopi af korrespondance imellem avec (den europæiske fjerkræorganisation) og kommissær Fischer-Boel.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at det i særlige tilfælde, under hensyntagen til markedssituationen og produktionen i en konkret sektor, eventuelt kan være nødvendigt midlertidigt at indføre støtteforanstaltninger.

Endvidere er det regeringens holdning, at økonomisk kompensation i forbindelse med veterinære problemer som udgangspunkt bør finde sted inden for de veterinære regelsæt.

For så vidt angår statsstøtteanmodninger bør Kommissionen sikre sig, at medlemsstaterne holder sig inden for rammerne af de gældende statsstøtte- og konkurrenceregler.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Ved tidligere rådsmøder har både Italien, Grækenland og Frankrig ønsket foranstaltninger til støtte for fjerkræsektoren, hvortil der gennemgående var opbakning fra en række medlemslande. Forslag fra Kommissionens side af enhver art til støtte af fjerkræsektoren må formodes at blive modtaget positivt.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Memorandum om gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik efter reformen og om fremtiden for den fælles landbrugspolitik KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

Resumé

Frankrig forventes at præsentere et memorandum, hvor der bl.a. peges på, at den fælles landbrugspolitik efter den seneste reform grundlæggende er karakteriseret ved at være stabil og under budgetmæssig kontrol, i overensstemmelse med internationale regler (WTO), i stigende grad præget af hensynet til miljøet, den stigende betydning af landdistriktspolitikken og i stand til at støtte udviklingen af nonfood produktionen. I forlængelse heraf peger Frankrig på en række ønsker til ændringer i den fælles landbrugspolitik i form af bl.a. risiko- og krisestyringsinstrumenter, samt forenklinger i forvaltningen.

Baggrund

Frankrig forventes at præsentere et memorandum, hvor der peges på en række ønsker til ændringer i den fælles landbrugspolitik samt forenklinger i forvaltningen.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. marts 2006 efter fransk anmodning.

Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

Formål og indhold

Efter fransk opfattelse er den fælles landbrugspolitik efter den seneste reform grundlæggende karakteriseret ved at være stabil og under budgetmæssig kontrol, i overensstemmelse med internationale regler (WTO) med hensyn til fair konkurrence, i stigende grad præget af hensynet til miljøet, specielt på baggrund af reglerne om krydsoverensstemmelse og den stigende betydning af landdistriktspolitikken og i stand til at støtte udviklingen af nonfood produktionen. Der er imidlertid efter fransk opfattelse behov for, at EU styrker den fælles landbrugsstrategi med fokus på tre grundholdninger:

1. EU må betragte landbruget som et instrument med hensyn til politisk og økonomisk uafhængighed. Den europæiske landbrugsmodel kræver tilstrækkelig og passende toldbeskyttelse i forhold til konkurrerende lande, som ikke lever op til de miljø- og sundhedsmæssige standarder, som gælder i EU.
2. EU skal tage hensyn til de mange samfundsmæssige forventninger, der er til landbruget og søge at imødekomme disse.
3. Den fælles landbrugspolitik skal fortsat være centrum for det politiske projekt for fællesskabet med fælles politik og integration.

Frankrig stiller derfor forslag om nye initiativer i relation til den fælles landbrugspolitik, der har til formål at stabilisere landbrugernes indkomster. Selvom afkoblingen af støtten har betydet, at landbrugsstøtten er stabil, vil den budgetmæssige svækkelse i forvaltningen af de interne markeder og tilpasningen af det interne prisniveau til verdensmarkedet betyde en stigende usikkerhed med hensyn til de interne priser og dermed landmændenes indtægter.

De nye initiativer er:

1. Det nuværende arrangement med ”de minimis” for statsstøtte skal udvikles til at have en højere tærskelværdi.
2. Forbedre de nuværende ”Safeguard clauses” i markedsordningerne, så de i større grad kan beskytte de interne markeder og dermed forbedre stabiliteten. Der foreslås en europæisk overvågningsenhed for landbrug og handel, der skal holde øje med sociale og sundhedsmæssige forhold, som kan føre til konkurrenceforvridning.
3. Oprette et EU finansieret forsikringssystem til støtte for landmænd, så de i stigende grad kan tage ansvar for klimatiske, økonomiske og sundhedsmæssige forhold. Private forsikringsordninger foreslås suppleret med en fællesskabsstøttet fond, som kan træde til ved store landbrugskatastrofer, som der ikke kan tegnes forsikring for på det private marked.
4. Udvide anvendelse og fleksibilitet af det nuværende system med støtte til ”de socialt dårligst stillede personer”.
5. Etablere sektorspecifikke instrumenter ikke kun til administration af kriser, men også til at undgå sådanne, finansieret gennem en fælles fond (ved 1 procentpoint modulation), blandt andet med det formål at sikre landmændenes indkomst.

6. Administrere de eksportrestitutioner, der er tilladt i henhold til WTO's regler, proaktivt og optimalt.

Hertil kommer en række forenklinger, der skal lette landmændenes administrative byrder:

1. Forenkling af den fælles landbrugspolitik på linie med enkeltbetalingsordningen skal fortsætte.
2. Producentorganisationernes rolle skal styrkes.
3. Enkeltbetalingsordningen skal forenkles gennem anvendelse af moderne teknik (bl.a. remote sensing).
4. Administrationen af reglerne om krydsoverensstemmelse skal tage højde for lokale forhold.
5. Udviklingen af det nye landdistriktsprogram for 2007-2013 skal fortsætte bl.a. med en højere grad af subsidiaritet med hensyn til definitioner og ændringer af de nationale programmer.

Frankrig lægger afslutningsvis op til, at europæisk landbrug får en vision for fremtiden, der er ambitiøs og i overensstemmelse med udfordringen i forhold til den globale befolkningstilvækst, udfordringen med hensyn til naturressourcer og den globale opvarmning samt mulighederne i udviklingen på nonfood området med hensyn til produktion af råvarer. Denne udvikling vil ifølge det franske memorandum understrege landbrugets centrale rolle i den økonomiske og sociale udvikling.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Det franske memorandum har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark, ligesom det ikke har nogen budgetmæssige konsekvenser for EU eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug).

Landbrugsraadet har generelt bemærket, at man kan tilslutte sig den franske tilgang til problemstillingerne, nemlig at der med 2003-reformen og beslutningerne om den finansielle ramme for 2007-2013 er skabt en vigtig ramme for landbrugspolitikken frem til 2013. Endvidere kan man ligeledes tilslutte sig det franske synspunkt om, at der er behov for at konsolidere den valgte landbrugsstrategi med udgangspunkt i bestemte grundholdninger, hvoraf man i særlig grad lægger vægt på, at landbrugspolitikken bevares som en fælles politik samt på, at den europæiske landbrugsmodel nødvendigvis kræver en passende toldbeskyttelse. Landbrugsraadet vurderer, at de franske overvejelser fører til, at der foreslås nye tiltag på to områder, nemlig 1) foranstaltninger som under øget markedsorientering kan medvirke til at stabilisere indkomsterne i landbruget og 2) forenklinger som kan lette byrderne ved forvaltningen af landbrugspolitikken.

For så vidt angår stabilisering af indkomsterne støtter Landbrugsraadet, at det også fremover skal være et vigtigt mål for landbrugspolitikken at bidrage til stabilisering af landbrugsindkomsterne.

Det er imidlertid Landbrugsraadets klare opfattelse, at dette må ske inden for rammerne af den nuværende fælles politik. Med andre ord må det ske gennem en aktiv anvendelse af foranstaltninger i markedsordningerne, som er forenelige med internationale handelsregler. Vigtigt er i denne sammenhæng, at EU gennem WTO-forhandlingerne sikrer en passende importbeskyttelse, og at eksportstøttemulighederne udnyttes gennem optimal forvaltning af eksportstøtten. Landbrugsraadet kan ikke udelukke, at udviklingen i WTO-forhandlingerne vil gøre det relevant at overveje nye stabiliserende tiltag. For nærværende kan Landbrugsraadet dog ikke støtte, at den fælles politik suppleres med nye foranstaltninger af typen forsikrings- eller udligningsordninger med offentlig støtte. Det hænger sammen med, at Landbrugsraadet finder at sådanne ordninger er både administrativt tunge og kostbare i forhold til nytteværdien. Endvidere ser Landbrugsraadet en betydelig fare for, at deres anvendelse vil resultere i konkurrenceforvridning mellem lande og/eller producenter. Man mener, at det er afgørende, at man undgår øget konkurrenceforvridning. Netop af den årsag er man imod den fra fransk side foreslåede lempelse af reglerne for national krisestøtte kendt som ”de minimis” støtte.

For så vidt angår forenkling af landbrugspolitikken, kan man fra Landbrugsraadets side generelt støtte de franske forslag om forenkling af landbrugspolitikken. Omkring administrative forenklinger lægger man vægt på, at der fra fransk side fokuseres på, at landmændenes administrative byrder skal lattes. Hvad angår krydsoverensstemmelse, fremhæver Landbrugsraadet behovet for, at kompleksiteten i ordningen mindskes væsentligt gennem en reduktion i antallet af bestemmelser, som er omfattet af ordningen. Forslaget om øget fleksibilitet i anvendelsen af landdistriktsprogrammet kan Landbrugsraadet støtte, idet det dog samtidig må sikres, at det ikke kan føre til konkurrenceforvridning.

Endelig støtter Landbrugsraadet den af Frankrig skitserede fremtidsvision for europæisk landbrug.

LO har i deres høringssvar stillet sig tvivlende overfor det franske udspil og er bekymret for, at det vil føre til øget protektionisme som sikrer, at Frankrig og måske også resten af EU fortsat kan give landbrugsstøtte til egne landmænd, og samtidig holde varer fra 3. landene ude. LO finder, at Danmark bør melde klart ud, at en diskussion om justeringer af den fælles landbrugspolitik ikke skal have et protektionistisk formål og at Danmark derfor er skeptisk overfor behovet for at justere de nuværende ’safeguard clauses’ i en retning, så indgreb overfor handelen gøres nemmere. Danmark bør også være skeptisk overfor ændringer af administrationen af eksportrestitutioner i en retning, så dette instrument anvendes i højere grad. Man finder, at Danmark bør understrege, at man ikke deler udgangspunktet - den franske opfattelse af, at landbruget er et instrument til sikring af politisk og økonomisk uafhængighed, og at Danmark bør lægge vægt på udvikling af et åbent og regelstyret internationalt handelssystem. Det er heller ikke Danmarks opfattelse, at toldbeskyttelse er det mest oplagte instrument til at fremme miljø- og sundhedsmæssige standarder udenfor EU. Danmark har i årevis vendt sig kraftigt mod EU-initiativer, der kan opfattes om grøn protektionisme. Den slags finder man hverken fremmer miljø sagen eller respekten for det internationale handelssystem.

For så vidt angår de nye initiativer, har LO følgende bemærkninger:

ad 1) LO er generelt bekymret for, at der indføres højere tærskelværdier for ”de minimis”.

ad 2) Safeguard clauses er kun for at beskytte egne markeder, for som skrevet er det ikke noget problem, hvis EU vil betale det, som det koster at producere efter EU standarder.

ad 3) LO kan kun støtte et forsikringssystem, hvis landbruget og industrien selv skal finansiere den. LO går ikke ind for særstatus til landbrug og industri, når LO's medlemmer selv skal finansiere en sådan forsikringsordning via medlemskab af en arbejdsløshedskasse. LO kan derfor ikke acceptere selve forslaget, men idéen er god på andre præmisser, f.eks. at EU starter den op som en garanti-ordning, indtil erhvervet selv har indbetalt nok til at de kan finansiere den.

ad 4) LO er usikker på hvad dette indebærer. Betyder det støtte til urentable landbrug, kan LO ikke acceptere det. Er hensigten derimod, at systemet således bliver en socialfond, hvor den enkelte landmand producerer til sig selv og ikke andet, så kan LO tilslutte sig det nye initiativ.

ad 5) Se punkt 3

For så vidt angår forenklingerne, har LO følgende bemærkninger:

ad 1) LO støtter en forenkling af de administrative byrder, men det må ikke medføre en øget støtte totalt set.

ad 2) LO kan støtte en styrket rolle til producentorganisationerne, hvis der er tale om økonomisk støtte til igangsættelse af projekter. Giver projekterne overskud skal pengene tilbagebetales. LO er bekymret for, om det kan resultere i spekulation i støttekroner og anbefaler derfor at ordningen nedlægges, hvis for mange projekter ikke giver overskud.

ad 5) LO finder dette problematisk, da det tyder på en øget støtte og ikke en afkobling af støtte

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at der skal ske en yderligere markedsorientering og liberalisering af den fælles landbrugspolitik i EU og en gradvis afvikling af den direkte støtte til landbrugssektoren. Det er endvidere regeringens holdning, at statsstøtte skal begrænses mest muligt. Danmark finder derfor ikke behov for lempelser i de minimis-reglerne, idet man dog kan acceptere præciseringer i de gældende rammebestemmelser. Fra dansk side støtter man generelt tiltag til forenkling af de administrative procedurer og instrumenter i den fælles landbrugspolitik med henblik på at lette de administrative byrder for landmændene.

Regeringen forholder sig positivt til en drøftelse af en vision for EU's landbrugspolitik i lyset af en kommende WTO-aftale og i forhold til de forandringer og tilpasninger, som den fælles landbrugspolitik generelt har undergået med den øgede markedsorientering.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det franske memorandum har hverken været præsenteret eller drøftet i EU-regi. Fra fransk side forventes støtte fra en gruppe af medlemslande, som Frankrig har drøftet udspillet med i slutningen af februar 2006. Der er formentlig tale om de samme lande, som i forbindelse med WTO-forhandlingerne i efteråret 2005 støttede Frankrig i en mere tilbageholdende WTO-kurs.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Det franske memorandum har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

**3. Forslag til Rådets forordning om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer
KOM (2005) 698**

Sagen hører under Familie- og Forbrugerministeriets ressort. Der henvises til særskilt notat fra Familie- og Forbrugerministeriet.

**4. Forslag til Rådets forordning om garanterede traditionelle specialiteter for landbrugsprodukter og fødevarer
KOM (2005) 694**

Sagen hører under Familie- og Forbrugerministeriets ressort. Der henvises til særskilt notat fra Familie- og Forbrugerministeriet.

**5. Revision af EU's strategi for bæredygtig udvikling
KOM (2005) 658**

Revideret genoptryk af pkt. 2 i Miljøministeriets samlenotat fremsendt forud for rådsmødet (miljø) den 9. marts 2006. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

EU's strategi for bæredygtig udvikling vedrører EU's miljø-, social- og økonomiske politik og bygger på eksisterende strategier og tiltag med fokus på at skabe sammenhæng mellem det brede spektrum af emner, som falder under bæredygtig udvikling. Af Kommissionens meddelelse fremgår det, at den reviderede strategi ikke vil erstatte EU's eksisterende strategi for bæredygtig udvikling (fra 2001) men er et tiltag til at videreudvikle og øge hastigheden af den hidtidige indsats, som er påkrævet i forhold til at standse ikke-bæredygtige trends. De forestående udfordringer må løses i et samarbejde mellem myndigheder og civilsamfund, og EU må samarbejde internationalt.

Kommissionens meddelelse om den reviderede strategi identificerer 6 nøgle-indsatsområder (klimaforandringer og renere energiformer, offentlig sundhed, social eksklusion, demografi og migrationer, forvaltning af naturressourcer, bæredygtig transport, global fattigdom og udvikling), som kræver styrket prioritering og handling på højeste politiske fællesskabsniveau for at imødegå de største udfordringer, der knyttet til at opnå bæredygtig udvikling.

Disse målsætninger vil Kommissionen forfølge gennem fremskridtsrapporter og debatter mellem Det Europæiske Råd og Parlamentet mindst hvert andet år og en ny revision af bæredygtighedsstrategien i 2009. Herudover foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne reviderer deres nationale bæredygtighedsstrategier inden udgangen af 2006 i lyset af EU's strategi. I forlængelse heraf foreslår Kommissionen også, at medlemslandene gennemfører et peer review af de nationale strategier med henblik på erfaringsudveksling mellem medlemslandene om politik, der virker, og som vil være mulig at implementere på tværs af nationalstaterne.

Baggrund

EU's strategi for bæredygtig udvikling (EU-SDS) blev vedtaget på topmødet i Göteborg i juni 2001. Med bæredygtighedsstrategien tilføjede Det Europæiske Råd en miljømæssig dimension til EU's Lissabon-strategi. I 2002 blev bæredygtighedsstrategien tilføjet en ekstern dimension i form af en række globale politikker og forpligtelser, som indgik i EU's bidrag til Verdenstopmødet for Bæredygtig Udvikling i Johannesburg.

Jf. beslutningen fra Det Europæiske Råds møde i Göteborg 2001 skal EU's bæredygtighedsstrategi revideres i forbindelse med tiltrædelse af hver ny EU-kommission. Det var således planlagt, at den videre proces mht. at revidere EU's strategi for bæredygtige udvikling skulle drøftes på forårstopmødet 2005 baseret på oplæg fra Kommissionen. Processen blev imidlertid forsinket, og først i december 2005 forelagde Kommissionen forslaget til en revideret strategi. Det Østrigske formandskab planlægger at forberede Det Europæiske Råds stillingtagen til den reviderede strategi på topmødet i juni 2006.

Fra juli til oktober 2004 satte Kommissionen en offentlig høring i værk om synspunkter på EU's strategi for bæredygtig udvikling, de opnåede resultater og fremtidige behov med henblik på at indsamle input til revisionen. I marts 2005 udgav Kommissionen en sammenfatning af høringen. Overordnet blev strategien kritiseret for at mangle tydeligt fokus, klar ansvarsfordeling og arbejdsdeling, ejerskab og bredere støtte, internationalt perspektiv, konkret opfølgning samt specifikke målsætninger og tidsfrister.

I juni 2005 vedtog Det Europæiske Råd en deklARATION med vejledende principper for bæredygtig udvikling. Formålet med deklARATIONEN var at understøtte arbejdet med revisionen af strategien for bæredygtig udvikling. DeklARATIONEN gengiver den brede og langsigtede vision for bæredygtig udvikling, identificerer de vigtigste målsætninger for EU's politik og initiativer og beskriver, hvordan EU vil opnå disse mål. DeklARATIONEN er vedlagt i strategiens bilag (Working Document).

På sit møde d. 16.-17. december 2005 tog Det Europæiske Råd præsentationen af Kommissionens meddelelse om den reviderede strategi til efterretning. Det Europæiske Råd ser frem til d. 6. juni 2006 at kunne vedtage en ambitiøs og sammenfattende strategi, som omfatter mål, indikatorer og en effektiv opfølgingsmekanisme, der integrerer den interne og eksterne dimension samt bygger på en positiv, langsigtet vision med henblik på at samle EU's prioriteringer og mål for bæredygtig udvikling i en klar, sammenhængende strategi, der er let at kommunikere til borgerne.

Formandskabet har etableret en Friends of the Presidency-gruppe med en repræsentant for hver medlemsstat. Gruppens formål er at strømline rådets arbejde og drøftelser af bæredygtig udvikling i første omgang ved at forberede spørgsmål til de enkelte rådsformationer med henblik på politisk drøftelse i løbet af foråret. Formandskabet og Friends of the Presidency-gruppen vil på baggrund af drøftelserne i rådet udarbejde oplæg om den reviderede strategi til det Europæiske Råd den 16. juni 2006.

EU's reviderede strategi for bæredygtig udvikling skal drøftes i flere rådsformationer.

Formandskabet har formuleret en række spørgsmål til brug ved drøftelserne af strategien. Spørgsmålene er bredt formulerede og forventes at danne grundlag for drøftelser i en række rådsformationer. Spørgsmålene skal i første omgang danne grundlag for drøftelserne ved det kommende rådsmøde (miljø) den 9. marts 2006 og ved rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 20. marts 2006.

Spørgsmålene vedrører vurdering af, om Rådet i de enkelte rådsformationer finder, at målene, aktionerne og de politiske instrumenter, som foreslås i bæredygtighedsstrategien, er tilstrækkelige. Der spørges desuden til, hvordan Rådet finder, at resultater bliver mest synlige og målelige i forbindelse med implementeringen af strategien samt, hvad der bør gøres for at styrke synergien og sammenhængen mellem politikker og processer, herunder Lissabon-dagsordenen. Endelig spørges der om, hvordan der sikres sammenhæng mellem EU's indenrigspolitik og EU's internationale forpligtelser, og hvordan dette kan bidrage til en bæredygtig udvikling på både EU og globalt niveau med udgangspunkt i de enkelte rådsformationers politikområde.

Meddelelsen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. marts 2006 med henblik på politisk drøftelse.

Nærhedsprincippet

Da der ikke er tale om lovgivningsforslag, er spørgsmålet om overholdelse af nærhedsprincippet ikke relevant.

Formål og indhold

Meddelelsen om den reviderede strategi sigter på at bringe EU-institutioner, medlemslande, erhvervsliv og borgere samt deres respektive organisationer sammen om nye og innovative løsninger inden for en klar vision og politisk ramme for bæredygtig udvikling.

Formålet med meddelelsen om den reviderede strategi er at:

- skabe overblik og grundlag for at pege på nøgleindsatsområder, som kræver prioritering på højeste politiske fællesskabsniveau med henblik på at øge hastigheden og kvaliteten af beslutninger samt igangsætte handling på alle niveauer.
- foreslå, at den eksterne dimension af bæredygtig udvikling (f.eks. det globale ressourceforbrug og international udvikling) indtænkes i de interne politiske beslutninger, og at påvirkningerne af de europæiske politiske beslutninger i forhold til den globale bæredygtige udvikling vurderes mere sammenhængende.

- foreslå metoder til at måle fremdrift og jævnlig evaluering af prioriteringer med henblik på at skabe større sammenhæng mellem strategier på hhv. medlemsstats- og EU-niveau.
- anbefale en løbende og vedholdende dialog med borgere, organisationer, virksomhedsledere, regionale og lokale interesseorganisationer, NGO'er samt universiteter og vidensinstitutioner – som er engagerede og forpligtede i forhold til at skabe ændringer.

Meddelelsen identificerer 6 nøgleindsatsområder med tilknyttede ”key actions”. Det betyder ikke, at arbejdet på andre områder inden for bæredygtig udvikling nedprioriteres. Meddelelsens tilhørende Working Document indeholder en oversigt over de vigtigste eksisterende mål, tidsfrister, beslutninger og indsatser samt en henvisning til eksisterende og planlagte initiativer.

De 6 nøgleindsatsområder og tilknyttede ”key actions” er følgende:

Klimaforandringer og renere energiformer

Kommissionen annoncerer konkrete initiativer vedrørende:

- målsætninger for reduktion af drivhusgasser efter 2012,
- udviklingen af det europæiske klimaforandringsprogram og kvotehandelen,
- udviklingen af EU's energipolitik herunder for styrkelse af vedvarende energi bl.a. i forlængelse af det uformelle topmøde på Hampton Court i oktober 2005.
- en kommende handlingsplan for energibesparelser.

Offentlig sundhed

Kommissionen foreslår:

- en styrkelse af nationale handlingsplaner for håndtering af trusler mod sundheden (f.eks. influenzaepidemier),
- en EU-strategi for HIV/AIDS og styrket implementering af EU's program til bekæmpelse af HIV/AIDS, tuberkulose og malaria i udviklingslandene samt styrket forskning i sammenhæng mellem miljøfaktorer og sundhedspåvirkning.

Social eksklusion, demografi og migrationer

Kommissionen vil:

- fremlægge en meddelelse om demografiske udfordringer jf. bl.a. det uformelle topmøde på Hampton Court i oktober 2005.
- vil fortsætte bestræbelser på at styrke integration sammen med medlemsstater.
- Kommissionen foreslår et europæisk år for bekæmpelse af fattigdom og social eksklusion.
- I 2006 udarbejde en roadmap for ligestilling mellem kønnene

Forvaltning af naturressourcer

Kommissionen vil:

- foreslå et direktiv om offentlige grønne indkøb af miljøvenlige køretøjer,
- fremme eco-innovation, og indenfor 7. rammeprogram for forskning sikre midler til udvikling af forskning og teknologi på vigtige områder, herunder vedrørende brint og brændselsceller
- udarbejde en handlingsplan til fremme af bæredygtig produktion og forbrug samt

- sikre tilstrækkelig finansiering af Natura 2000-netværket og forbedre integration af hensyn til biodiversitet i interne og eksterne beslutninger med henblik på at standse tabet af biologisk mangfoldighed.

Bæredygtig transport

Kommissionen vil:

- lægge op til politisk debat i 2006 om at gøre alternativer til vejtransport mere attraktive og
- fortsat fremme redskaber til at reducere miljøbelastningen fra biler.

Global fattigdom og udvikling

- Kommissionen opfordrer EU og medlemsstaterne til at leve op til målsætningen om at bruge 0,7% af BNP på bistand samt at søge bedre koordinering af bistandspolitikken
- EU vil arbejde for at styrke den internationale miljøforvaltning bl.a. ved at skabe en FN organisation for miljø.

Meddelelsens kapitel 3 indeholder en oversigt over nødvendige indsatser for at opnå de ønskede resultater (dvs. implementering af strategien). Dette kapitel indeholder 3 hovedindsatser under overskrifterne 1) mere effektiv opfølgning 2) bedre politisk beslutningsproces og 3) aktørinddragelse og gentagelse af succes'er.

Af forslag med umiddelbar betydning for medlemsstaterne foreslår Kommissionen, at de nationale strategier for bæredygtig udvikling revideres senest inden udgangen af 2006. Kommissionen foreslår endvidere, at medlemsstaterne gennemgår et begrænset peer review (a light peer review proces) af de reviderede nationale strategier, som særligt fokuserer på gode eksempler på politik og praksis, der kan implementeres i alle medlemslande. Det første pilot-peer review kan gennemføres med deltagelse af frivillige medlemslande i 2006 under vejledning af formandskabet og med assistance fra Kommissionen. Endeligt opfordres medlemslande, der ikke på forhånd har et råd eller en kommission for bæredygtig udvikling, om at nedsætte sådan et råd med henblik på at stimulere debatten på et oplyst grundlag.

Baggrunden for disse forslag er at sikre større erfaringsudveksling om de respektive nationale strategier for bæredygtig udvikling samt at sikre større synergi mellem EU's og medlemslandenes nationale strategier for bæredygtig udvikling.

I meddelelsen peger Kommissionen på, at nogle af de mest succesfulde virksomheder er dem, som tager ansvar for bæredygtig udvikling, spiller en rolle i forhold til bedre livskvalitet, samt investerer i ny teknologi, processer og produkter. Kommissionen opfordrer virksomhedsledere til at gå foran og i dialog med politiske ledere med henblik på at foreslå ambitiøse virksomhedstiltag, som går længere end lovgivningens minimumsstandarder og krav.

Landbrug og fiskeri

For så vidt angår områderne landbrug og fiskeri, har det østrigske formandskab i forbindelse med forberedelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 20. marts 2006 fremhævet, at reformerne af den

fælles landbrugspolitik har medført en udvikling af landbrugspolitikken, og herved understreget landbrugets multifunktionelle rolle, konkurrencedygtighed samt bæredygtige karakter. Formandskabet nævner landbrugsreformen fra 2003, hvor målet var at sikre såvel økonomisk som miljømæssig bæredygtighed for EU's landbrug i det lange løb ved at afkoble landbrugsstøtten fra produktionen (enkeltbetalingsordningen) og gøre støtten betinget af overholdelse af regler om miljø, fødevarer sikkerhed, dyresundhed og dyrevelfærdsstandarder (krydsoverensstemmelse).

Formandskabet fremhæver desuden, at landdistriktpolitikken spiller en stadig større rolle for bæredygtighed i EU's fælles landbrugspolitik. De nye lovgivningsmæssige rammer for landdistriktpolitikken for perioden 2007-2013 sikrer en større sammenhæng mellem flere politikområder som beskrevet i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i henholdsvis Lissabon og Göteborg. I tillæg til fremme af konkurrencedygtighed og livskvaliteten i landdistrikterne, fokuserer landdistriktpolitikken særligt på forbedring af miljøet gennem støtte til arealforvaltning.

Formandskabet henviser desuden til drøftelserne i rådet (landbrug og fiskeri) i januar og februar 2006 om biomasse og biobrændsel. Vedvarende energiformer kan efter Formandskabets opfattelse bidrage til den fremtidige energipolitik i EU såvel som til beskæftigelse i landdistrikterne.

Endeligt nævner det østrigske formandskab implementeringen af de rammer efter reformen af den fælles fiskeripolitik, som har som mål at tilføre sektoren en højere grad af bæredygtighed.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om sagen.

Gældende dansk ret

Danmarks nationale strategi for bæredygtig udvikling blev offentliggjort i juni 2002. Danmarks nationale strategi for bæredygtig udvikling skal, i følge Planloven, revideres senest i 2006. Der er således overensstemmelse mellem Planlovens bestemmelser og Kommissionens forslag om, at medlemslandene skal revidere deres nationale strategier for bæredygtig udvikling inden udgangen af 2006.

Konsekvenser

Forslagets økonomiske konsekvenser: Kommissionens meddelelse forventes ikke at medføre direkte ekstra statsfinansielle-, kommunaløkonomiske- og samfundsøkonomiske konsekvenser, idet meddelelsen er en ramme, som bygger på eksisterende mål og tiltag. Hvis meddelelsen fører til nye forslag til direktiver el. lign., vil de eventuelle økonomiske konsekvenser skulle undersøges.

Forslaget vurderes endvidere ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Beskyttelsesniveau: Forslaget har i sig selv ingen konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Den endelige reviderede strategi kan få positive konsekvenser for beskyttelsesniveauet, hvis det lykkes at skabe konsensus på højeste politiske fællesskabsniveau om de identificerede nøgleindsatsområder – og hvis den politiske konsensus udmønter sig i beslutninger og handlinger, så der sker en reel implementering af de eksisterende mål og indsatser.

Høring

Sagen blev drøftet i EU specialudvalget for miljø den 8. februar 2006.

Dansk Industri henviste til deres høringssvar om forslaget.

Dansk Landbrug spurgte til omtalen i dansk holdning om øget anvendelse af biomasse, om der deri skulle forstås, at regeringen ville ændre sin målsætning for anvendelse af biomasse til energiformål.

NOAH foreslog en opblødning af dansk holdning, således at rev. af bæredygtig udvikling skal være mulighed for at revidere målsætningen i det omfang der ligger nye data, for eksempel på klimaområdet. Man forbryder sig mod den nyeste viden om sammenhængene mellem koncentrationen af drivhusgasser i atmosfæren og de forventede temperaturstigninger ved ikke at justere klimamålsætningen i bæredygtighedsstrategien. NOAH mente, at det er problematisk, at behovet for en 1 % reduktion årligt i drivhusgasemissionen med 1990 som basisår, som nævnes specifikt i Bæredygtighedsstrategien fra 2001, ikke medtages.

Greenpeace mente, at der var vigtigt, at forholde sig til 2. periode i Kyoto protokollen, og anså den danske holdning for at være for "slatten".

Udkast til meddelelsen er sendt til høring hos en bred kreds samt alle kommuner, amter og ministerier. Miljøstyrelsen har modtaget i alt 39 høringssvar, hvoraf 18 myndigheder og organisationer oplyser, at de ikke har bemærkninger til meddelelsen. Godkendt Teknologisk Service, GTS, samt Socialministeriet oplyser, at de støtter meddelelsen uden yderligere bemærkninger.

Svarene har især berørt følgende punkter:

Forholdet til Lissabon-strategien.

Hovedparten af høringssvarerne, som berører denne problematik, er af den opfattelse, at bæredygtighed fortsat skal stå i centrum for EUs strategier. CO-industri, Det Økologiske Råd og Lolland Kommune er af den opfattelse, at bæredygtig udvikling bør stå ved magt, selvom man i de seneste år har set en tendens til alene at fokusere på de økonomiske konklusioner fra Lissabon-topmødet. En revideret strategi for bæredygtig udvikling bør ikke bare bygge videre på Lissabon-målsætninger og anbefalede arbejdsmetoder, men udbygge disse ved at løfte og fokusere på de miljømæssige udfordringer.

DI påpeger, at det virker besynderligt, at EU vælger, at have to strategiske paraplyer med den risiko, der er for, at de enten er delvist modstridende eller udtryk for dobbeltarbejde. DI mener, Lissabon-strategien skal fungere som den strategiske paraply for EU's fortsatte udvikling.

Meddelelsen mangler konkrete målsætninger

Det Europæiske Råd efterspørger i sine konklusioner fra juni 2005 en sammenhængende strategi med ambitiøse mål, som kan kommunikeres simpelt og effektivt til borgerne. 92-gruppen, Danmarks Naturfredningsforening, Det Økologiske Råd og NOAH mener ikke, at meddelelsen lever op til disse ambitioner. Disse høringsparter samt WWF og FDB påpeger alle, at Kommissionens meddelelse om EU's reviderede strategi for bæredygtig udvikling lider under en udbredt mangel på konkrete målsætninger, milepæle, tidsrammer og egentlige indikatorer. Der stilles spørgsmål ved, om 2001 målsætningerne reelt har et liv, hvis de ikke bliver integreret i Rådets endelige konklusion.

Dialog

Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Land- og Strandjagt, Odsherred Miljøråd, CO-industri, 3F samt Rødovre Kommune påpeger alle væsentligheden af dialog mellem Kommissionen, borgere, organisationer, myndigheder, virksomheder, arbejdsgivere og medarbejdere for at fremme forståelsen for bæredygtig udvikling og indsatserne herfor. Der er behov for at gøre indsatsen nærværende, og en aktiv inddragelse og opmærksomhed i befolkningen og alle politiske institutioner er helt afgørende for strategiens legitimitet og effekt. Strategiens betydning og relevans for borgerne fortjener at blive fremhævet. NOAH og Københavns Kommune peger på relevansen af Lokal Agenda 21-perspektivet i denne sammenhæng.

Økonomiske instrumenter

Danmarks Naturfredningsforening, Det Økologiske Råd og FDB understreger vigtigheden af meddelelsens virkemidler vedr. grøn skattereform og grøn offentlig indkøbspolitik samt yderligere behov for stramninger heraf. Danmarks Naturfredningsforening støtter at bruge økonomiske instrumenter, som skaber incitament til forandring og internaliserer miljømæssige og sociale omkostninger, særligt ved at fjerne eller reformere subsidier, der er miljømæssigt eller socialt u hensigtsmæssige.

WWF mener, at der i afsnittet om globale udfordringer kunne indsættes konkrete mål for udfasningen af eksportsubsidier og undersøge afkoblingen af landbrugssubsidierne. DI mener også, at EU bør harmonisere miljøafgifterne og udfase de miljøskadelige subsidier. DONG er enig i formålet med at etablere et bredere internationalt aftalegrundlag. Det Økologiske Råd mener, at det er afgørende, at der ved en kommende traktatændring indføres flertalsafstemning om fælles miljøafgifter.

Cardiff-processen

92-gruppen og WWF peger på behovet for, at Cardiff-processen revitaliseres, og at den eksterne dimension medtænkes i denne sammenhæng. Hverken WWF eller 92-gruppen ser alternativer til denne proces og dens fokus på de store økonomiske sektorer samt ambitionen om at bygge den fremtidige økonomiske udvikling på en måde, der tænker miljøet ind fra starten.

Konsekvensvurderinger

FDB og Dansk Landbrug finder det positivt med fokus på konsekvensanalyse som et redskab for mere sammenhængende politikker og en mere effektiv inddragelse af miljøanliggender i andre politikområder.

92-gruppen finder, at konsekvensanalyser er et utilstrækkeligt instrument bl.a. til at afkoble den økonomiske vækst fra miljøbelastningen. NOAH kan ikke støtte konsekvensanalyser som led i strategien eller som en central del af den nationale politikformulering, så længe der hersker tvivl om hvorvidt disse analyser bidrager resultatorienteret til bæredygtig udvikling.

Miljøeffektive teknologier

NOAH, DI, Dansk Landbrug, DONG, International Transport Danmark og HTSI finder alle, at miljøeffektive teknologier er en vigtig dynamo for styrket implementering af bæredygtighedsstrategien.

DI mener, at innovation og teknologiudvikling er en vigtig mulighed for at kunne forene ønsket om et godt og sundt miljø uden at gå på kompromis med ambitionen om vækst.

Dansk Landbrug støtter meddelelsens konkrete initiativer, som Kommissionen har eller vil iværksætte for at styrke anvendelsen af vedvarende energi - herunder initiativer om biomasse og bio-brændsler. Danmark har know-how og en teknologiudvikling på disse områder, som Dansk Landbrug ønsker fremmet og udnyttet.

International Transport Danmark og HTSI berører fremme af udbredelsen af de nyeste køretøjsteknologier samt udviklingen af alternative brændstoffer til dieselolie (og benzin). DONG er enig i, at der bør satses yderligere på gennemførelse af energieffektiviseringer, øget anvendelse af vedvarende energi samt introduktion af nye drivmidler i transportsektoren.

International handel

Danmarks Naturfredningsforening mener, at Danmark bør arbejde for, at det i Rådets endelige konklusioner om strategien kommer til at fremgå klart, at EU vil leve op til forpligtelserne fra WTO's ministerkonference i Doha om dels at placere udviklingslandenes behov og interesser i hjertet (!) af forhandlingerne, dels at søge at skabe et fair og markedsorienteret handelssystem gennem fundamental reform af handlen med landbrugsvarer. WWF er enig i dette synspunkt og peger på, at teksten omkring handel bør strammes op og gøres mere konkret især i forhold til hvad EU specifikt vil gøre. Fx kunne man indsætte konkrete mål om, at EU vil "frontloade" udfasningen af eksportsubsidier og undersøge afkoblingen af landbrugssubsidierne og EU's brug af den grønne box's effekt på de globale markeder og ulandene.

DI mener, at det er skuffende, at strategien udelukkende forholder sig til fattigdomsproblematikken og ikke adresserer handelspolitik selvstændigt. Der skal fokus på vækst i udviklingslandene frem for global omfordeling. Derfor bør strategien betone behovet for økonomisk vækst og erhvervsudvikling i udviklingslandene samt disse landes integration i den globale økonomi.

Klima

92-gruppen mener, at 2 graders-målsætningen bør indarbejdes og udmøntes i Rådets endelige konklusioner om strategien. I forlængelse af behovet for en 1 % reduktion årligt i drivhusgasemissionen med 1990 som basisår, der nævnes i bæredygtighedsstrategien fra 2001, kræver NOAH som minimum en dansk holdning om et EU-mål på minimumreduktioner på 30% i 2020 og 80% i 2050.

Meddelelsen referer til, at Rådet i marts 2005 bekræftede EU-målsætningen om at begrænse den globale temperaturstigning til højst 2 °C i forhold til før-industriell tid, og at koncentrationsniveauer på under 550 ppm CO₂ derfor skulle være vejledende for globale begrænsnings- og reduktionsbe- stræbelser. Både NOAH og DMI påpeger, at videnskabelige resultater viser, at det er usandsynligt, at temperaturstigningen kan begrænses til 2 °C, hvis atmosfærens koncentration af drivhusgasser stiger til 550 ppm, mens en koncentration, som stabiliseres på højst 450 ppm, giver en medium sandsynlighed for, at temperaturstigningen begrænses til 2°C. Det betyder, at det er langt sværere at nå målet end teksten giver indtryk af.

Biodiversitet

Dansk Landbrug er enig i, at beskyttelsen af sårbar natur og biodiversitet er en vigtig opgave i forbindelse med forvaltningen af naturressourcer og påskønner, hvis der fra EU og medlemsstaternes side sikres nødvendige midler til bevarelse af naturtyper og biodiversitet.

Nepenthes henviser til, at EU's Miljøministre i juni 2004 opfordrede Kommissionen til at inddrage anbefalingerne fra Malahide i sit videre arbejde med biodiversitet. Nepenthes mener således, at det er vigtigt, at det bliver en del af EU's strategi for bæredygtig udvikling at følge nøje op på anbefalingerne fra Malahide. Desuden bør Kommissionens kommende meddelelse om, hvordan tabet af biologisk mangfoldighed kan standses nævnes.

Arbejdsmiljø

3 F og CO-industri mener, at arbejdsmiljø bør indarbejdes i en revideret strategi som et vigtigt element i at opnå en mere bæredygtig udvikling. Strategien afspejler en manglende erkendelse af den store rolle, som arbejdsmiljøet spiller for den offentlige sundhed i alle verdens nationer.

Sagen har endvidere været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug), der ikke har haft yderligere at bemærke.

Kommissionens meddelelse vil blive drøftet i rådsformationerne miljø, landbrug, transport, GA-ERC, ECOFIN, konkurrenceevne samt beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse i løbet af foråret. Der vil ikke blive vedtaget konklusioner i de enkelte rådsformationer. Formandskabet og Friends of the Presidency planlægger på baggrund af drøftelserne i rådet at udarbejde oplæg om den reviderede strategi, som efter behandling i GAERC i juni skal forelægges det Europæiske Råd den 16. juni 2006.

Regeringens foreløbige generelle holdning

- Danmark anerkender, at EU allerede i dag har mange ambitiøse målsætninger, som fortsat savner implementering. Derfor bakker Danmark op om strategiens ambition om at levere resultater og at styrke opfølgningen frem for at opstille en række nye mål.

- Danmark ser frem til at kunne vedtage en ambitiøs og sammenfattende strategi, som omfatter mål, indikatorer og en effektiv opfølgingsmekanisme, der integrerer den interne og den eksterne dimension samt bygger på en positiv langsigtet vision med henblik på at samle EU's mål og prioriteringer for en bæredygtig udvikling i en klar, sammenhængende strategi, der er let at kommunikere til borgerne, jf. konklusionerne fra Det Europæiske Råd i december 2005.
- Danmark støtter Kommissionens positive og mobiliserende vision og vil aktivt deltage i arbejdet for at styrke bæredygtig udvikling indenfor rammerne af Lissabon-strategien og bæredygtighedsstrategien.
- Danmark finder de foreslåede nøgleindsatsområder og key issues relevante, idet arbejdet på disse områder bør tilrettelægges, således at synergier mellem områderne udnyttes, samtidig med at dobbeltarbejde i forhold til Lissabon-strategien minimeres.
- Danmark ser en stor værdi i at skabe nye samarbejdsflader med borgere, organisationer, virksomhedsledere, regionale og lokale interesseorganisationer, NGO'er samt universiteter og vidensinstitutioner – som er engagerede, nytænkende og forpligtede i forhold til at skabe ændringer.
- Danmark anerkender, at et samlet overblik skaber grundlag for at pege på nøgleindsatsområder, som kræver prioritering på højeste politiske fællesskabsniveau med henblik på at øge hastigheden og kvaliteten af beslutninger samt igangsætte handling på alle niveauer.
- Danmark noterer med tilfredshed, at Kommissionen i meddelelsen nævner EU's globale forpligtelser på udviklings-, miljø- og handelsområdet. En bæredygtig udvikling i Europa er tæt forbundet med udviklingen i andre dele af verden ikke mindst de nye vækstøkonomier og Afrika.
- Danmark deler Kommissionens synspunkt om, at bæredygtig udvikling er afgørende for europæernes livskvalitet. Strategien er således et godt eksempel på, at EU-politik er relevant for borgerne – og denne betydning fortjener at blive fremhævet ikke mindst i lyset af den igangværende debat om EU's fremtid
- Danmark lægger stor vægt på, at der anvendes omkostningseffektive midler til at nå bæredygtig udvikling

Mere specifikt:

- Danmark støtter øget anvendelse af biomasse i EU til energiformål baseret på fleksibilitet i efterlevelsen af målsætninger, der sikrer mulighed for en miljømæssig og omkostningseffektiv indsats i de enkelte lande. Danmark lægger indtil videre afgørende vægt på at der ikke opstilles bindende delmålsætninger for elproduktion, varmeproduktion og transportbrændstof og vil ikke kunne acceptere at blive pålagt nationale samlede målsætninger, som Danmark ikke allerede opfylder.

- finder Danmark, at der kan være behov for kritisk at gennemgå og eventuelt justere de indikatorer, som Kommissionen agter at lægge til grund for den fremskridtrapport der ifølge meddelelsen udarbejdes hvert andet år.

Mere specifikt, for så vidt angår landbrugspolitikken, kan Danmark tilslutte sig det østrigske formandskabs bemærkninger vedrørende udviklingen af den fælles landbrugspolitik samt den stadig større rolle, som landdistriktspolitikken spiller for bæredygtighed i den fælles landbrugspolitik, idet landdistriktspolitikken fokuserer på bæredygtig vækst, udvikling og innovation under hensyn til Göteborg og Lissabon-målsætningerne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række medlemsstater har i forbindelse med forberedelse af rådsmødet (miljø) den 9. marts 2006 fremlagt skriftlige svar på de tre spørgsmål, som formandskabet har formuleret til de forskellige rådsformationer.

Det fremgår heraf, at de fleste lande generelt støtter Kommissionens udspil til revision af bæredygtighedsstrategien. De fleste lande støtter også de udvalgte kerneindsatsområder. Visse lande peger på, at meddelelsen ikke i tilstrækkelig grad afspejler alle tre dimensioner af bæredygtig udvikling, og nogle lande finder ikke at EU's eksterne relationer og forpligtelser er tilstrækkeligt dækket.

Visse lande mener at strategien i højere grad bør indeholde operative og kvantitative målsætninger og tidsfrister. Flere lande har givet udtryk for, at målsætningerne i bilaget til Kommissionens meddelelse bør indarbejdes i selve strategien. Mange lande peger på, at det er vigtigt at udnytte synergi mellem de forskellige indsatsområder og i forhold til andre processer. Alle lande peger på relationerne til Lissabon-processen og til Cardiff processen om miljøintegration.

Tidligere forlæggelse for Folketingets Europaudvalg

Miljøministeren har forelagt bæredygtighedsstrategien for Folketingets Europaudvalg den 3. marts 2006, jf. samlenotat oversendt til udvalget den 24. februar 2006.

Notatet er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for miljø og planlægning.